

© Felipe Mena

el metge de lampedusa
a partir de *Llàgrimes de sal*
de **Lidia Tilotta i Pietro Bartolo**
adaptació **Anna Maria Ricart**
direcció **Miquel Gorriz**

temporada alta

festival de tardor de Catalunya
Girona - Salt

2017

lliure

Teatre de Salt – 14 d'octubre

Montjuïc / Espai Lliure – del 20 d'octubre al 12 de novembre

El metge de Lampedusa

a partir de *Llàgrimes de sal* de **Lidia Tilotta i Pietro Bartolo**

adaptació **Anna Maria Ricart** direcció **Miquel Gorriz**

intèrpret **Xicu Masó**

traducció de l'italià i dramaturgia **Anna Maria Ricart** / escenografia **Lluís Nadal (Koko)** / vestuari **CarmePuigdevallPlantés** / il·luminació **Ángel Puertas i August Viladomat** / espai sonor **Marc Paneque** / vídeo **Fromzero**

ajudant de direcció **Esteve Molero** / producció executiva **Arnau Nadal**

construcció d'escenografia **Punt de Fuga**

coproducció **Teatre Lliure, Temporada Alta - Festival de Tardor de Catalunya Girona/Salt i Punt produccions Teatral s.l.**

espectacle en català

durada aproximada **1h. 15' sense pausa**

29/10 col·loqui amb la companyia després de la funció / emissió **EN DIRECTE!** a partir de les **19:30h.**

11/11 a les 17h. Àgora Lliure – UPF: Testimonis de la lluita dels invisibles
taula rodona / entrada lliure / aforament limitat

espectacle recomanat pel Servei Educatiu del Teatre Lliure

seguiu #ElMetgedeLampedusa al twitter / [@xicumaso](#) / [@bartolopietro1](#) / [@miquelgorriz](#)

TEATRE DE SALT

horari **20:30h.** / preus **26€ / 16€**

MONTJUÏC / ESPAI LLIURE

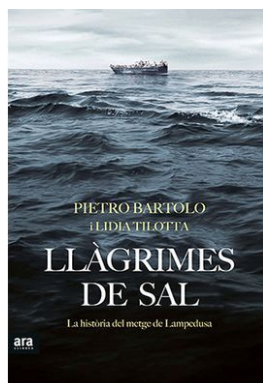
horaris **20:30h.** de dimarts a divendres / **19h.** el dissabte / **18h.** el diumenge

preus **26,50€ / 24€** compra avançada / **20€** dimarts i dimecres (dies de l'espectador) / **22,50€** amb descompte (excepte els dies de l'espectador) / **16,50€** Tarifa Plana Abonament Espectador (per a entrades fora d'abonament) / **13,50€** Carnet Jove, -30 i tarifa Última Fila

Pietro Bartolo fa trenta anys que és metge a Lampedusa. La seva autobiografia, *Llàgrimes de sal*, relata una vida dedicada a l'atenció als exiliats que, des de les costes africanes, naveguen fins a l'illa. **Xicu Masó** se l'ha feta seva i, amb la complicitat de **Miquel Gorriz**, ens l'ofereix en primera persona.

“L'aigua està gelada. Se'm fica als ossos. No aconseguixo buidar el buc d'aigua. Faig servir tota la meva força i agilitat però la llanxa no es buida. I caic. Tinc por. És negra nit i fa fred. Som a quaranta milles de Lampedusa, si no aconseguixo fer-me sentir de seguida, em deixaran aquí i serà el final. No em vull morir així. No als setze anys. El pànic és a punt de dominar-me i començo a cridar amb tot l'alè que m'omple la gola, mirant de mantenir-me surant i no deixar-me xuclar per aquest mar que ens permet sobreviure però que també pot decidir abandonar-m'hi per sempre. “Pares” crido. “Pares”. Ell és al timó i no em sent. S'acosta la fi, penso. Després passa alguna cosa... Allò que no puc saber llavors és que aquesta nit no només es quedarà per sempre impresa en la meva ment, sinó que la meva existència quedarà marcada per un mar que restitueix cossos i vides, i que em tocarà precisament a mi salvar aquelles vides i tocar l'últim aquells cossos.”

Llàgrimes de sal, fragment

Lacrime di sale va ser editada el setembre del 2016 per l'editorial Mondadori.

L'edició en català va ser publicada per Ara Llibres el març del 2017, amb traducció de **Maria Llopis**.

més informació <http://www.arallibres.cat/ca/catalog/1/1061/llagrimes-de-sal>

La Llei del Mar obliga a salvar qualsevol persona que s'estigui ofegant, qualsevol persona i en qualsevol circumstància. Aquesta llei, la coneix molt bé la gent de Lampedusa.

Lampedusa és una illa preciosa, petita i preciosa. És siciliana i potser també una mica africana perquè està més a prop de Tunísia que d'Agrigento. Té només 20 km² però els seus habitants potser no la pensen tan petita perquè el mar també és el seu territori; la majoria dels sis mil veïns que hi viuen són o provenen de famílies de pescadors. A tots ells, des de fa uns trenta anys, els visita el mateix metge, també fill de l'illa i de pescadors, el doctor Pietro Bartolo.

De Lampedusa en diuen la Porta d'Europa i, a aquesta porta, fa molts anys que hi truca la gent de l'«altra banda», persones que creuen que travessant el llindar estaran salvats. Europa, de moment, no els salva però els veïns de Lampedusa, fidels a la Llei del Mar, sí que ho fan. Un cop a l'illa, el doctor Bartolo és el primer que els acull, que els visita i que els cura, si pot. Però sobretot, els escolta.

Pietro Bartolo té a la memòria les històries de moltes d'aquestes persones, que ell recorda pel seu nom: la Jasmine, la Sara, l'Anuar, l'Omar, la Sama, la Favour... Sap que les xifres s'obliden però que no és gens fàcil oblidar les persones que coneixes pel nom. Potser va ser això el que em va colpir quan, fa uns mesos, vaig llegir una breu entrevista que li van fer en un diari. La seva manera de parlar de la crisi dels refugiats i, sobretot, de les persones refugiades em va semblar... diferent. Poc després vaig llegir el seu llibre, *Lacrime di Sale*, i vaig veure el documental creat a partir de la seva memòria, *Fuocoammare*, de Gianfranco Rosi, que va guanyar l'Ós d'Or al passat festival de Berlín. Recordo les paraules de Meryl Streep quan va entregar el premi, unes paraules que ara entenc molt bé: "És un documental urgent i necessari".

Doncs sí, crec que és urgent i necessari que escoltem el metge de Lampedusa.

Xicu Masó

“Els qui s’ofeguen no són xifres, són éssers humans. D’això ens n’oblidem. Jo recordo moltes d’aquestes persones. M’agradaria que tothom les hagués vistes tal com les he vistes jo. Llavors entendrien a què em refereixo. Recordo en Hassan, que va dur a coll el seu germà, paralític, durant tot el viatge. Recordo la Faduma, que ha haver de deixar enrere els seus set fills. Recordo una senyora Gàmbia, meravellosa. En recordo el posat, l’orgull que transmetia. Duia roba de colors i una maleta a la mà, com si no estigués baixant d’una barca de refugiats plena de forats, sinó d’un tren en una estació. Recordo l’Amina. Just abans de la sortida des de Líbia havia patit cremades greus per l’explosió d’un fogonet de gas, però malgrat tot els traficants la van ficar a la barca. Quan els soldats la van portar a terra devia patir uns dolors terribles, però no va cridar en cap moment, no es va queixar, no va plorar. De tot això, jo me’n recordo.”

Pietro Bartolo

fragment d’una entrevista de Jonathan Stock
<http://176.65.73.101/fr/Cagnotte/21359817/7249409e>

Lampedusa, un mar en flames

El 28 de març del 2017, va tenir lloc al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona - CCCB una sessió sobre la tragèdia dels migrants al Mediterrani, amb el metge de Lampedusa **Pietro Bartolo** i la periodista **Lidia Tilotta**. La xerrada va tenir lloc després de la projecció del documental *Fuoccoammare*, de **Gianfranco Rosi**, guanyador de l'Os d'Or al Festival Internacional de Cinema de Berlin el 2016.

La visita de **Pietro Bartolo** va coincidir amb la publicació de *Llàgrimes de sal*.

Podeu accedir a la xerrada per aquest enllaç <https://vimeo.com/210758813>

i al tràiler del documental per aquest altre <https://youtu.be/uRPBH3LC4aU>

l'interpret

Xicu Masó

Actor i director de teatre de llarga trajectòria, Xicu Masó es va formar al Teatre Lliure fent d'ajudant de direcció de Fabià Puigserver i de Lluís Pasqual. El 1977 va fundar el Talleret de Salt, l'escola de teatre El Galliner de Girona i la productora La Mirada.

Entre les seves direccions convé esmentar *El mestre i Margarita*, de Mikhaïl Bulgàkov (Teatre Lliure, 2004); *L'home dels coixins*, de Martin McDonagh (Teatre Lliure, 2009); *Petits crims conjugals*, d'Eric-Emmanuel Schmitt (Teatre Poliorama, 2011); i *Mequinensa*, adaptació de la novel·la de Jesús Moncada (TNC, 2012). Més recentment destaquem *L'encarregat*, de Harold Pinter (Teatre Lliure); *El cantador*, un text de Serafí Pitarra (Sala Tallers TNC) i *El bon lladre*, de Conor McPherson.

Els seus treballs com a intèrpret inclouen, entre d'altres, els espectacles *Hamlet*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció de Pau Carrió; *Revolta de bruixes*, de J. M. Benet i Jornet, dirigit per Juan Carlos Martel Bayod; *Frank V*, de Friedrich Dürrenmatt, dirigit per Josep Maria Mestres; *Adiós a la infància (una aventi de Marsé)*, a partir de la narrativa de Juan Marsé, direcció d'Oriol Broggi; *Els feréstecs*, de Carlo Goldoni, amb direcció de Lluís Pasqual; *Molly Sweeney*, de Brian Friel, amb direcció de Miquel Gorriz (Premi Quim Masó 2011); *El silenci del mar*, de Vercors (Jean Bruller), també amb direcció de Miquel Gorriz; *Tres versions de la vida*, de Yasmina Reza; *La mel*, de Tonino Guerra, amb direcció de Miquel Gorriz; *Oncle Vània*, de Txékhov, amb direcció de Joan Ollé; *El fantàstic Francis Hardy*, de Brian Friel, amb direcció pròpia, i *Víctor o els nens al poder*, de Roger Vitrac, amb direcció de Joan Ollé.

el director

Miquel Gorriz

Membre del Teatro Fronterizo, debuta com a actor l'any 1986 amb José Sanchis Sinisterra a l'espectacle *Ñaque o de piojos y actores*, i com a autor i director amb Sergi Belbel amb *Minim.mal Show*.

Creador diletant i eclèctic, ha dirigit tant obres de caràcter intel·lectual o experimental com teatre comercial. Ha treballat amb la majoria de productores del país i els seus muntatges són habituals a les sales, teatres i festivals més importants.

Dels seus últims treballs com a director, convé destacar *ART*, de Yasmina Reza (Teatre Goya, 2016-17); *La mel*, de Tonino Guerra, amb Xicu Masó (El Maldà, 2015); *Molly Sweeney*, de Brian Friel (Premi Quim Masó, 2011, Festival Temporada Alta i Festival Grec, 2012); *Vilolines y trompetas*, de Santiago Moncada, amb Joan Pera, Ferran Rañé, Lloï Bertran i Anna Gras (Teatre Borràs, 2012); *Murphy (Tragèdia a Handsome House)*, de Joan Faneca (Companyia Vol-Ras, 2011); *Visca els nuvis*, de Jan de Hartog, amb Joan Pera i Amparo Moreno (Teatre Condal, 2011); *Primer amor*, de Samuel Beckett, amb Àlex Ollé i Pere Arquillué (Festival Grec, 2010); *El silenci del mar*, de Vercors (amb set nominacions i dos Premis Butaca 2008).

Com actor, destaquen els treballs realitzats sota la direcció de Xicu Masó: *La Strada*, de Federico Fellini, *L'aigua*, de Jesús Moncada; *L'home dels coixins*, de Martin McDonagh (nominat millor actor de repartiment als Premis Butaca 2009 pel paper de Michal), i *Mequinensa*, de Jesús Moncada, entre d'altres.